

Karin Koppel, Laur Viirand

Eestis tuleks mõnes küsimuses käituda realistlikumalt ja meie võimalustest lähtudes, rääkis president Toomas Hendrik Ilves ETV aastalõpuintervjuus. Näiteks võiks tema arvates mõnest kulukast ja suurest asjast loobuda selleks, et ka näiteks Lihulas oleks politsei.

"Aasta 2012 oli selline, millele me võime tulevikus vaadata kui aastale, mil me kogusime üsna palju tuleviku väestist," nentis president Ilves vihjates kunagisele president Lennart Meri kuulsale ütlusele. "Ma usun, et see, mida kogesime sel aastal, tõepoolest aitab meid tulevikus."

Ta selgitas, et kui mõtleme riigi arengule, siis tundsume sel aastal üsna palju ängi, aga samal ajal olid need arengud mõnes mõttes ootuspärased, sest Eesti ühiskond on edasi läinud ja küpsemaks muutunud, kui näiteks 20 aastat tagasi.

President tõi näite, et kui 20 aasta eest oli vajalik lähenemisviis, et diskussiooni jaoks pole aega ja asjad tuleb kiiresti ära teha, siis aastal 2012 selgus, et on vaja rohkem kaasata ja arvamusi kuulata.

"Meil ei ole enam nii kiire, meil ei ole siin selline tunne, et kui me kohe ei otsusta maksusüsteemi, kohe ei lahenda erastamisprobleemi, siis on meil maailma lõpp," selgitas Ilves.

Küsimusele, kuhu võiks Eesti püüelda pikemas perspektiivis, mitte ainult 2013. aastal, vastas ta, et võiksime palju rohkem tähelepanu pöörata sissepoole, Eesti riigile.

"Mida on vaja teha, et parandada haridust? Mida on vaja teha, et sotsiaalseid lõhesid vähendada? Mida me saame teha, et elu maal oleks kestlikum? Usu või mitte, eesti Gini indeks on läinud paremaks kriisi ajal, sest Eesti valitsus, erinevalt enamikest teistest valitsustest, kellel oli majanduskriis, ei vähendanud sotsiaaltoetusi. Meil loomulikult valitsus on paha asi ja me peame teda kogu aeg sõimama, aga tegelikult tuleb välja, et see otsus oli päris tark," sõnas

president.

Ta lisas, et kui vaadata Gini indeksit teistes kriisis olevates riikides, on see oluliselt suurenenud, aga me ei tohi rahulduda selle numbriga, mis meil praegu on - meil on vaja vähendada sotsiaalseid lõhesid ja astuda mitmeid samme, garanteerimaks, et maa ei jookse tühjaks.

Poliitika võõrtöajõu osas on olnud vildakas

President peatus intervjuus ka pikemalt Eesti tööturгу ja demograafiat puudutavatel küsimustel.

Näiteks juhtis riigipea tähelepanu sellele, et olukorras, kus Eesti arenevatel ettevõtetel on raskusi kvalifitseeritud tööjõu leidmisega, on meie poliitika küsimustes, keda riiki lasta või mitte, jätnud tihti soovida.

"...osa meie tööturust on raskes olukorras, kuna ei ole inimesi, ja teine osa on raskuses, kuna neil ei ole töökohti. See on klassikaline tööjõu probleem, kui inimesed on 200 aastat vähem õppinud matemaatikat, füüsikat või inseneriteadust ja sul on ühtlasi majandus, mille üks kõige kiiremini arenev ja edukam osa on see, mis puudutab infotehnoloogiat. Siis me jõuamegi sinna, et meil on vaja tuua mujalt siia arvutispetsialiste," selgitas Ilves.

"Küsimus on siis selles, mis juhtub nendega, kes tulevad väljaspoolt EL-i ja siin ma ütleks ausalt, et poliitika on olnud natuke vildakas, kus on piltlikult öeldes hindu, kellele pakutakse tööd, siis 18.44 pannakse käsi ette, et äkki ta on al-Qaeda. Hindu ja al-Qaeda, see peaks panema kedagi mõtlema kuskil asutuses, et kas see on kõige mõistlikum," lisas president.

Me peaksime olema mõnes küsimuses realistlikumad

Ilvese sõnul tuleb meie rahvaarv mängu ka muudes küsimustes. "Me oleme niikuinii väike täpik maailmakaardil, kui meie arv on pool Kopenhageni linna, siis sellest tulenevalt on ka teatud otsused ja ootused ja võib-olla võiksime ühes või teises küsimuses mõelda, et olla realistlikumad.

"Iseseisev Eesti rahvaarvuga 1,3 miljonit, see tähendab, et mõned ülesanded on väga rasked ja need on ülesanded, mida ei pea pool Kopenhaagenit täitma. Nad ei pea valvama oma piiri ja kaitsma oma riiki, neil ei ole saatkonnavõrk üle maailma. Kui me teeme neid asju, mida me peame tegema, sest see on osa sellest, et olla riik, ja me tahame, et meil on oma riik, siis meil tuleb vaadata, kuidas me seda raha kulutame ja kuidas me jagame omaenda ressursse," jätkas ta.

"See tähendab, et me ei saa teha neid asju, mida mõni suurem riik võib teha ja seetõttu me peaksime rohkem mõtlema selle peale. Kindlasti see tähendab, et mõni suur asi võiks jääda tegemata selleks, et Lihulas oleks politsei," rõhutas ta.

Artikkel ERR Uudiste [veebilehel](#) .